זכרו תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת חיי שרה
כ"ב מרחשון תשע"ב
גליון תק"מ

זמני כניסת ויציאת השבת

	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	4:17	5:18	5:52
ירושלים	4:03	5:17	5:56
בארא פארק	4:18	5:35	5:47

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצש"ק פרשת חיי שרה תשס"ט
בארא פארק - ארה"ב

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (כג, א)

ברש"י פירש לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו בת ק' כבת כ' לחטא מה בת כ' לא חטאה שהרי אינה בת עונשין אף בת ק' בלא חטא ובת כ' כבת ז' ליופי, שני חיי שרה כולן שוין לטובה, ע"כ.

וצ"ב מה שבח הוא בת כ' כבת ז' ליופי והלא כבר אמר שלמה המע"ה "שקר החן והבל היופי", ועוד צ"ב אחר שכבר אמר אף בת ק' בלא חטא מה יש להוסיף כולן שוין לטובה, פשיטא שמי שאין לו חטאים בכל שנותיו טובים הם כולם,

ויל"פ שהנה שרה אמנו ע"ה עברה הרבה צער בימי חייה שעד גיל תשעים ציפתה לבן והיתה עקרה וגם ירדה למצרים ונלקחה לפרעה וכן לאבימלך והיו לה צרות מהגר ומישמעאל, וא"כ בדרך הטבע אדם הסובל ר"ל פניו אינם נראים טוב כמו שכתוב שאמר יוסף לשרי האופים והמשקים שדאגו מחמת חלומותיהם "מדוע פניכם רעים היום", ושם דאגו יום א' וא"ל פניכם רעים היום הזה, אבל מי שכל ימיו צער ויסורים יש לפניו צורת פנים רעים וא"כ היה גם יתכן להיות כן אצל שרה אמנו ח"ו, ועכ"ז משבחתה התוה"ק שהיו פניה טובים ולא רעים שזהו הפירוש כבת ז' ליופי שלא השפיעו עליה כל הצרות שעברה ונשארה בשמחה ומאור פנים,

ולזה ממשיכה תוה"ק ואומרת **כולן שוים לטובה** היינו איך יכלה להישאר בשמחה עם צרות רבות כאלו, כי מרוב וע"י תוקף אמונתה ובטחונה בהשי"ת הטוב והמיטיב שהיה לה היתה תמיד רואה ומרגשת שהכל לטובה ויש לה אך טוב בעולמה שזהו כולן שוין לטובה וזאת שבחה דשרה אמנו שהיה לה אמונה חושית שהכל טוב ולטובה שעל ידו הצליחה לעבור כל ימיה בשמחה וטוב לבב ולכן זכתה למאור פנים וחכמת אדם תאיר פניו שזהו החכמה לידע שהעולם חולף והכל לטובה ולקבל הכל בשמחה ואז זוכין להארת פנים ויאר ה' פניו אליך ויחונך וישם לך שלום.

ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכתה (כג, ב)

בתוה"ק כתוב שם אות כ' קטנה ובעל הטורים פירש היות שהיתה זקינה לא בכה הרבה אלא מעט לכן שם אות קטנה ע"ש קטנות הבכיה.

אמנם יל"פ עוד שהרי לעיל שיבחה אותה תוה"ק בת ק' כבת כ', לכן עד"ז אפי' שהיתה בת קכ"ז בפטירתה בכה עליה אאע"ה כאילו היא נפטרה בהיותה בת כ' ולכן היא כ' קטנה לומר שבכה עליה כעל בת קטנה ולא כעל אשה זקנה, וגם לומר שלא בכה על חסרון שלה או צער שלו שהלכה היא ממנו, ולכן כ' 'לבכותה' עם אות קטנה לומר שלא עיקר הבכי עליה היה אלא על צער השכינה שמחמת סילוק הצדיקים, כי עד עכשיו שרה אמנו שהיתה נביאה הגינה בזכותה של כל העולם ועכשיו בחסרונה נחסר כביכול שמחה ונח"ר לפני השי"ת ממה שהיה עד עתה ע"י עבודתה הקדושה וירא"ש וגמילות חסדים שלה.

ולכן אפי' שהיתה זקינה בכה עליה כאילו היתה צעירה כי הנח"ר שעשתה כביכול להשי"ת אפי' מועט ממנו הוא עא"ס וחשוב ביותר,

ולכן מתיישב זה היטב עם פי' הבעה"ט שבאמת תחילה מצד שבכה עליה עצמה היה בכי קטן שהרי היתה זקנה, אבל אחר"ז שהספידה ואת מעשיה הטובים וראה כביכול צער השכינה שנעשה ע"י חסרונה אז כבר בכה עליה בכי רב וגדול כי אפי' שהיתה זקינה הוא כמו חסרון של צעירה כי לגודל חשיבות עבודתה גם בזקנותה הוא חסרון גדול שזהו בת ק' כבת כ' ולכן כתיב כ' קטנה שבכה שם כאילו היתה קטנה בת כ' שנים,

ואכן כמו"כ אי' בספה"ק 'יסוד **ושורש העבודה**' להאריך שבאמת על כל נפטר מישראל שבוכין צריכים לכוין עיקר על צער השכינה וחסרון כבוד שמיים וחסרון הנח"ר שהיה עושה זה הנפטר להשי"ת,

ולכן כ"ש שיל"פ עזה"ד בכייתו של אאע"ה על שרה אמנו ע"ה, ולכן הגם שאין לנו שום השגה לא באאע"ה ולא בשרה אמנו ע"ה, עכ"ז צריכים אנו ליקח מזה עכ"פ מוסר בפשטות לשאוף גם אנו ולכוין דרכינו ומעשינו שגם מאיתנו יהיה להשי"ת נח"ר ושמחה ע"י שנקיים מצוותיו ותורתו ונעשה רצונו ית"ש בשמחה וטוב לבב לעבדו בלבב שלם שזהו כל התכלית של חיינו, ועיקר התכלית מכל עבודת ה' לרצות תמיד לעשות נחת רוח להשי"ת ולעשות רצונו ית"ש תמיד בלב שלם ובנפש חפיצה..

והנה רש"י הביא מחז"ל שלכן נסמכה פרשה זו לפרשת העקידה לומר שע"י ששמעה שכמעט נשחט יצחק פרחה נשמתה, ולכאו' צ"ב והרי שרה אמנו ע"ה כשאר אבוה"ק ואמותי' הק' חיו תמיד במסי"נ להשי"ת, איך למה זה נרעשה כ"כ לשמוע שהלך יצחק להישחט לכבוד השי"ת וציוויו, והרי זהו היה כל מציאותה מסי"נ לה' ולמה פרחה נשמתה ע"י ששמעה זה שלכאו' משמע שהצטערה מזה כ"כ עד שמתה וא"כ לגודל מדריגתה ועצם מהותה היתה צריכה לשמוח מזה.

אלא איתא בשם **כ"ק מרן זקה"ק הרמ"מ מלעלוב זיע"א** לפרש שהנה הלשון ברש"י שכמעט נשחט היינו שהיצה"ר בא וסיפר לה שהלך להישחט כקרבן וכמעט ונשחט ובסוף לא נשחט ולא הוסיף לספר שהיה זה ע"י שהלכו אברהם ויצחק אע"ה לעקידה במסי"נ מתוך שמחה, וכבר שלח אאע"ה את ידו עם המאכלת לשחוט את יצחק לרצונו ושמחתו ואז א"ל השי"ת "אל תשלח ידך אל הנער", שכבר חשוב לפני ה' כאילו נשחט ושוב אי"צ לשחטו בפועל, והיצה"ר לא סיפר לה כל זה אלא רק שכמעט ונעשה יצחק קרבן עולה ובסוף לא, לכן היא חשבה וחששה שמא אירע בו פסול ושמא לא היה בנה לבסוף לרצון לפני השי"ת ומרוב צער זה פרחה נשמתה כי זה היה כל מגמתה בחיי חיותה להעמיד דורות של מסי"נ לה', שחששה שאין בנה מרוצה ח"ו להשי"ת, מזה המחשבה הצטערה כ"כ עד שפרחה נשמתה, כן פי' מרן רבינו הרמ"מ זיע"א.

ולכן גם אנו צריכים ליקח מזה עכ"פ מוסר בפשטות שאם אבוה"ק עבדו את השי"ת במסי"נ כזאת א"כ אף אנו צריכים עכ"פ לשאוף ולראות לעבוד את השי"ת ביותר תורה וירא"ש,

אבל באמת יל"פ בפשטות מה ששמעה שכמעט נשחט ופרחה נשמתה, כי היצה"ר לא רצה לשמחה שבנה נבחר לה' מזבח ונרצה לו כקרבן וכעולה ולכן רק א"ל שבנה כמעט

המשך בעמ' ב'

דברי תורה

ממודרינו הגה"צ אב"ד דקהילתינו שליט"א

ויברך הגמלים לעת ערב וגו' ויהי טרם כלה כו' והנה רבקה יצאת וגו' (כד, יא - טו)

י"ל עפ"י מה דאיתא (ברכות ו:) לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה, וכתב ב'כלי יקר' עה"פ "ויצא יצחק לשוח", שאע"פ שאברהם ויעקב תיקנו גם תפילת שחרית וערבית מ"מ לא מצינו שנענו מיד ותיכף, אבל התפילת מנחה מצינו שיצחק נענה מיד כי מסתמא התפלל יצחק על הזיווג בעוד היות אליעזר בדרך, כי על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא זו אשה וכו', ומיד כאשר התפלל עליה כתיב 'וישא עיניו וירא והנה גמלים באים', כי בשעת התפילה הי' נותן עיניו למטה, ומיד אחר סיום התפילה נשא עיניו למעלה וירא כי הי' נענה מיד, והנה גמלים באים נושאים את בת זוגו, ומזה למדו שיותר האדם נענה בתפילת המנחה וכו' עכ"ל.

ועפי"ז י"ל שתפילת אליעזר שהיתה ג"כ לעת ערב והיא זמן מנחה, ולכן נענה מיד ותיכף **ויהי הוא טרם כילה לדבר והנה רבקה יוצאת**, והנה **כ"ק מרן אאמו"ר זצוק"ל זיע"א** ביאר מאמר חז"ל (ברכות ו:) לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה, ולכאו' מהיכי תיתי לומר שרק בתפילת המנחה היה אלי' נענה, אולי אם הי' הדבר בשחרית גם היה נענה ע"י תפילת שחרית, אלא שהמאורע היה במנחה ולא בשחרית, ותירץ מרן עפימ"ש ב'נועם אלימלך' (ליקוטי שושנה) שכל דבר בתחילתו לפעול איזה נס קשה מאוד, אבל כיון שכבר נעשה פעם אחת כבר יכולים הצדיקים שיהיו אח"כ לעשות כזאת אפי' כמה פעמים כיון שנפתח השער וכו' עיי"ש, ולפי"ז י"ל שאליהו פתח השער בתפילת המנחה שיהא נענים ע"י המעשה שעשה, והכן נפתח השער לכל הדורות שיהא נענים בתפילת המנחה ולכן אמרו שיהא זהיר בתפילת המנחה, עכד"ק.

ולפי מה שאמרנו יש להוסיף כמ"ש שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה, מהו הלשון 'אלא' בתפילת המנחה הי' לו לומר שאליהו נענה בתפילת המנחה, אך י"ל שהראשון שנענה בתפילת המנחה הי' יצחק אבינו כמ"ש ה'כלי יקר' שנענה מיד לאחר שהתפלל, ולכן גם אליהו נענה בתפילת מנחה מיד כיון שנפתח השער ע"י יצחק אבינו, ושפיר מיושב הלשון שאליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה שדייקא בתפילת מנחה נענה מיד כי נפתח השער ע"י יצחק בתפילת מנחה, ואף לפימש"כ יוצא שאליעזר הי' הראשון שנענה מיד בתפילת המנחה, וזה הי' יום קודם לתפילתו של יצחק כמבואר בפסוקים, י"ל שאליעזר הרי הי' שליחו של יצחק לקדש לו אשה כמובא בתוס' (כתובות ז: ד"ה שנאמר) ושלוחו של אדם כמותו, א"כ אליעזר היה אז בבחינת יצחק ושוב שפיר הוא שיצחק היה הראשון. (חיי שרה תשס"ט)

שיחת קודש
המשך מעמ' א'

שנשחט ולא סיפר לה על מה כמעט ונשחט אלא רק זה שכמעט ונשחט, והיא סברה שזה ע"י שודדים או רוצחים ולכן פרחה נשמתה, אבל ודאי אילו שמעה שכמעט נשחט על מזבח ה' ודאי היתה שמחה ולא מתה ח"ו.

ויאמרו לבן ובתואל מה' יצא הדבר הנה רבקה לפניך קח ולך (כד, נ-נא) וכו' ויאמר אליעזר אל תאחרו אותי וה' הצליח דרכי וכו' ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה איתנו ימים או עשור (כד, נה- נו) ופירש"י שנה או י' חדשים וכו'.

וצ"ב מה השתנה אצלהם שתחילה אמרו קח ולך מיד ואח"כ רצו לעכב שנה וכו', וי"ל שכבר אי' שנקרא 'לבן הארמי' כי היה רמאי ושקרן ולכן כך עשו שניהם יחדיו וכל המשפחה שם שפיל אויף א שפיל ושקר על שקר, גם כשאמרו קח ולך לא התכוונו לזה כלל אלא רצו להראות א"ע כאנשים טובים שלא מעכבים אותו אבל באמת רצונם היה שיתבטל כל הענין ולא תלך כלל,

שהרי אי' ברש"י הק' ששמו לאליעזר סם המות בצלחתו שיאכל וימות, לפי שראו שבא עם עושר גדול ורב, הגם שנתן להם מתנות חמדו הם לעצמם את שאר עושרו וזממו להמיתו ואז רבקה תישאר עמהם ולא תלך כלל,

ורק כדי להראות שהם שיינע מענטשען אמרו **הנה רבקה קח ולך** ועל דעת שהוא ימות והיא תישאר, ורק אח"כ שבא מלאך וההחליף הצלחות ובתואל מת ונשאר אליעזר, ראו שאין להם עוד מה לתרץ א"ע לשוב מדיבורם הקודם ומוכרחים לקיימו, אז החלו לנסות לעכבו מצד אחר והציעו שתשב הנערה איתנו ימים או עשור כדרך הרשעים שרוצים לקלקל כל ענין טוב, אלא שהיא א"ל 'אלך' וכפירש"י אם תרצו ואם לא תרצו, שהיתה צדיקת ונמשכה אחר הצדיקים והלכה אצל זיווגה ומה' אשה לאיש ועצת ה' היא תקום, לכן כתיב שם "**ויושם לפניו לאכול**", ושם הכתיב **ויישם** עם שני יודי"ן והקרי **ויושם** עם יו"ד ועם וא"ו.

ולהג"ל הענין שידוע ששני יודי"ן רומזים לשם ה' ולכן שם דייקא אצל **ויושם** לפניו ששמו שם סם המות להרגו שם ה' נצב עליו לשמרו מהני רשעים, ורגלי חסידיו ישמור לעולם נשמרו וזרע רשעים נכרת צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו ומת בתואל וניצול אליעזר וזכה להביא את רבקה ליצחק להעמיד את בית ישראל לנצח דורות עולם ע"י שם ה' ששם.

והיה הנערָ אשר אומר וכו' והנערָ טובת מראה וכו'(כד- יד- טז)

עוד ראינו בתוה"ק היכן שנכתב תיבת "הנערה" הכתיב הוא הנערָ בלי אות ה"א והקרי הוא הנערה, ויל"פ שלכן חסר שם אות ה"א להורות שלא היתה ממש נערה שהרי רש"י הביא שהיתה בת ג' שנים, ואילו דין נערה הוא מי"א שנים ובוגרת מי"ב שנים, לכן כדי להורות שרק בשכלה ומידותיה היתה מתנהגת כמו נערה גדולה ולא שהיתה נערה בגילה לכן הוא כתוב חסר,

ובאופ"א י"ל שיש מדרשים חלוקים וס"ל שהיתה אז רבקה בת י"ד שנים, וא"כ היתה יותר מנערה ובוגרת ועכ"ז נכתב חסר כדי להורות על מדת ענווה שלה שהחזיקה עצמה מלאת חסרונות כדרך הצדיקים,

וזהו הנערָ חסר ה"א להורות שאיך זכתה להיות גומלת חסדים עם שכל טוב להיטיב עם אליעזר וגמליו בכבוד בלא שייבוש ובהשכל שאמרה "וגם לגמליך אשאב, שתה אדוני, ותרץ אל השוקת ותמהר",

שזה זוכין רק ע"י ענווה של אמת, וכשיש ענווה זוכין לזריזות ושכל טוב וגמילות חסדים בשלימות ההטבה, וזאת אכן ראויה להינשא ליצחק אבינו,

ולכן כתיב הנערה חסר שע"י שבענוותנותה סברה שיש בה חסרון, בשכר זה זכתה לשכל טוב ומידות טובות הראויות לבנות את בית ישראל,

וכן להורות שעיד"ז היתה שמורה מהני רשעים שדרה עמהם והיתה אחות רשע ובת רשע אך לא למדה ממעשיהם, כי הענווה היא השמירה מהני רעות, וע"י ענווה שהיא מידה טובה מכל המידות טובות זוכין להשראת השכינה, "כי אני ה' את דכא ושפל רוח אשכון",

ולסייעתא דשמיא להינצל מכל רע שאלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, ואף רבקה אמנו זכתה בזכות מעשיה הטובים לכל הטוב הזה.

תורת אמת
פנינים יקרים על הפרשה

ויהיו ימי חיי שרה (כג, א)

א' שצדיק נתפס על עון הדור, אף שכתוב נפש החוטאת תמות, רק הטעם משום ערבות וכשלו איש באחיו, אמנם באשה שאינה בכלל ערבות **(ראה ראש ברכות כ.)** לא היתה צריכה להיות נתפסת בעון הדור, אך תינוקות של בית רבן יוכיחו, דבשבת **(לג:)** אי' בזמן שאין צדיקים, תינוקות של בית רבן נתפסין, וזה יש לרמז בכתוב "**ואם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותייך על משכנות הרועים**" היינו **אם לא תדעי לך היפה בנשים** היינו אם לא תדע הטעם מה שצדיקת נתפסת, **צאי כו' ורעי את גדיותייך** היינו התינוקות, אף שאינם בכלל ערבות, ושמע מינה שאין הטעם משום ערבות ודרכי ה' נסתרין. **(אהבת ציון, פרדס יוסף)**

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (כג, א)

וברש"י כולם שוין לטובה לכאורה איך יתכן לומר כן והלא רוב שנותיה היתה חשוכת בנים ושרויה בצער, סובלת רעב וגלות, שבויה ביד פרעה ואבימלך, וכיוצא בפורעניות הללו ואיך כל שנותיה שווין לטובה, אכן הכוונה שבכל שנותיה אמרה על כל מאורע בשווה, גם זו לטובה, ועל רעה ברכה את ה' כשם שמברכין על הטובה, ומעולם לא ידעה רע מה טיבו, כיון שהכל מידו של ה' הטוב. **(הה"ק ר' זושא מאניפולי ז"ע)**

ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו וגו' (כג, יט)

למ"ד **(בר"ר מד,ט)** כל מקום שנאמר אחרי מופלג, למה הוצרכו להמתין בקבורתה, ונראה שהוא סובר כמ"ד **(בר"ר נו,ב)** שאברהם שלחו ליצחק אצל שם ללמוד ממנו תורה עי"ש, המתינו עד שבא. **(אמרי אמת, ליקוטי יהודה)**

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל (כד, א)

ופירש"י בגי' בן, והוא תמוה ונראה לי בדרך צחות דאיתא במדרש דאברהם התפלל על זקנה שלא היו מכירין בין אב לבן והתחיל הזקנה מאברהם,

ולז"א **ברך בכל** שהיה לו בן שבכל העולם היה ידוע שהוא האב ויצחק הבן ודו"ק. **(תורת שמואל).**

וה' ברך את אברהם בכל (שם)

הפי' וה' ברך את אברהם בכל היינו במדה טובה זו של כל מה שעושה לו הקב"ה הכל לטובה, ובהרגשה נפלאה זו נתברך אברהם אבינו. **(ר' זושא).**

*

עוד נ"ל המשך **וה' ברך את אברהם בכל**, שמה שהשביע את אליעזר עבדו לכאורה [צ"ב], למה היה צריך כ"כ, שבודאי לא ישנה אליעזר לעשות נגד רצון אברהם ליקח לו אשה שאינה הוגנת לו. ונ"ל לאשר שהיה אברהם עשיר גדול היו הרבה קופצים עליו לשדך אתו, וחשש אברהם שיתנו שוחד לאליעזר שיתנהו להם ולכן הוצרך לשבועה. והיינו המשך הקרא **וה' ברך וגו' לכן אמר שים נא ידך תחת יריכי ואשביעך. (פרדס יוסף)**

וירץ לבן (כד, כט)

למה ר"ן ויהי כראות את הנזם אמר עשיר הוא נתן עיניו בממונו, וזה כולו תמיה כדי לתרץ נקדים איתא בגמרא הפוסע פסיעה גסה כהה עיניו ויהי כראות הנזם אמר עשיר הוא ונתן עיניו בממון, היינו שהסכים לאבד מאור עיניו עבור הממון. **(שני המאורות)**

ויאמר לו דבר ויאמר עבד אברהם אנכי (כד, לד-לה)

ראיתי הפירוש כי אמר לו **דבר** בדברי תורה ואל תעסוק בעסקי חולין, אמר לו **עבד אברהם אנכי** שיחתן של עבדי אבות עדיפין מתורה של בנים. כי מטרתו היתה שלא יתעסק בשידוכין, ועל כך ענה לו שיחתן של עבדי אבות עדיפה מתורתן של בנים.

ויאמר עבד אברהם אנכי (שם)

הנראה לי בזה להיות האדם מכיר תמיד בשפלותו לבלתי רום לבבו מאחיו אע"פ שהוא באמת בעל מדריגה בכל זאת לא יגבה לבו, וזה הרמז בגמ' הגגין והעליות לא נתקדשו בבהמ"ק רק מה שהיו שווים לקרקע הרמז בזה כי המעלה והגג אינו מקודש רק מה שהוא שווה לקרקע העזרה ר"ל מי שהוא בבחינת השפלות שוה לקרקע כמש"א **(בראשית יח,כז)** ואנכי עפר ואפר, וכן היה באליעזר אע"פ שהיה במדריגה העליונה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, אעפ"כ הודה ולא בוש לומר **עבד אברהם אנכי** והנני רק עבד לעובדי השם. **(תפארת שלמה)**

ואבא היום אל העין וגו' (כד, מב)

ברש"י ז"ל היום יצאתי והיום באתי מכאן שקפצה לו הארץ, אמר רבי אחא יפה שיחתן של עבדי אבות לפני המקום מתורתן של בנים וכו' עי"ש. לכאורה מה השייכות אימרה זו של רב אחא לכאן, ויש לומר דע"כ היום יצא והיום בא, דאם לא כן היה הכתוב מאריך מה שקרה לו בדרך שיחתן של עבדי אבות כוו' אלא על כרחך היום יצא והיום בא. **(ליקוטי יהודה, אמרי אמת בשם ספר אחד)**

*

במדרש רבה פ' חיי שרה יפה שיחתן של עבדי האבות מתורתם של בנים, יש לפרש שפירושו הוא מפני מה יפה שיחתן של עבדי האבות מפני תורתם של בנים מפני שהם מפרשים מה הוא שיחתן של עבדי אבות כי בלא זה היה סיפור מעשה, אלא מפני שהם לומדים ומפרשים שיחתם מפני זה הוא יפה והבן זה. **(ראשי בשמים).**

וה' ברך את אדוני מאוד ויגדל (כד, לה)

כי אצל המוני עם עשירות מביאה לידי גאיות, לא כן הצדיקים כל מה שמשפיע להם הקב"ה טובות יותר הם נכנעים, וזהו **וה' ברך את אדוני מאוד ויגדל** היינו ע"ד מאן דאיהו רב איהו זעיר ועי"ז **ויגדל** היינו הכנעתו היתה יותר גדולה ע"י תוספת ברכה. **(אמת ליעקב)**

ויאמר נקרא לנערה ונשאלה את פיה (כד, נז)

והרי כבר קודם לכן אמרו הנה רבקה לפניך קח ולך ולמה חזרו בהם עתה ואמרו נקרא לנערה? ונראה שמתחילה היה בתואל חי, ואביה זכאי בקידושיה, ומבואר בגמרא שאומר אדם לבתו קטנה צאי וקבלי קידושיך ולכן אמר סתם **הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדוניך**, בין אם קטנה ובין אם היא נערה, אבל אחר כך מת בתואל כפי שאומר רש"י על הפסוק ויאמר אחיה ואמה בא מלאך והמיתו, ואחיה ואמה אינם יכולים לקבל קידושין עבורה, מעתה אם היתה קטנה, לא היו הקידושין מועילים. אבל לדברי הגמרא היא כבר היתה נערה, ולכן אמרו **נקרא לנערה ונשאלה את פיה** כי אין אנחנו יכולים לקבל קידושי נערה, כי אין זכות כזו אלא לאב, ואם כן צריך לשאול את פיה. **(רבי אליהו ראם)**

ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב (כד, סג)

מבואר בש"ע אשר הת"ח ממעטין בשבת קצת מלימודם כי משיגים עריבות ידידות נועם זיו דביקות אלקי ומתדבקים בו ית"ש, אמנם לאחר שבת כשמסתלקת העריבות הלז צריכים לדבק את עצמו להבוב"ה ע"י התורה,

וז"ש **ויצא יצחק לשוח בשדה** הוא התוה"ק שנקרא **ש'ד'ה'** תפותחים ר"ת **ש'ני ד'ברות ה'**ברית, אבל לפנות ערב במוצש"ק כשפנה העריבות הנפלא הלז צריכין לשוח ולדבר בתוה"ק שנקראת שדה. **(מתלמידי מרן הבעש"ט הק' זיע"א)**

ותתכס (כד, סה)

פרש"י לשון ותתפעל כמו ותקבר כו' והקשו המפורשים למה נקט רש"י דוקא תיבות אלו ולא שאר לשונות ותתפעל שבתנ"ך וראיתי בזה ע"פ שאחז"ל בברכות **(לא)** בהלולא דבריה דרבינא א"ל לר' המנונא לישרי לן מר א"ל ווי לן דמיתנן כו' וזה מלמד רש"י כי יצחק כאשר בא אל בת זוגו היה ההרהור אז ותקבר הזכרת יום המיתה, בעת **ותקח הצעיף ותתכס. (פרדס יוסף)**

ואלה כו' חיי אברהם כו' מאת שנה ושבעים כו' וחמש שנים (כה, ב)

מה שאברהם חי קע"ה שנים, עפ"י מה שכתבו דמדת חסד הוא עין יפה ותמן תנינן **(תרומות ד,ג)** עין יפה תורם אחד מארבעים, ונודע דשנות העולם הם שבעה אלפים עם יום שכולו שבת שהוא יום ז',

והנה האבות היו כהנים לא-ל עליון, דהיינו גלגולו דאדם הראשון שהיה כהן דמהאי טעמא עשה לו הקב"ה כתנות עור בהם בגדי כהונה והפריש הקב"ה לאברהם שהוא מסט' דחסד תרומה משנות העולם כפי מדתו עין יפה אחד מארבעים אשר החלק הארבעים מן ז' אלפים הוא קע"ה שנים. **(הה"ק רמ"ל מסאסוב, כתבי האדמו"ר מגור)**

ויתן אברהם כל אשר לו ליצחק ולבני הפלגשים נתן מתנות (כה, ו)

לחבר הכתובים יש לומר על פי דאי' במשנה שהכותב כל נכסיו לאחד מבניו אין מתנתו מתנה, שייר כל שהוא מתנתו מתנה, וכדי ליפות כחו של יצחק שנתן כל אשר לו ליצחק שיהיה מתנתו מתנה, נתן לבני הפילגשים מתנות כדי שיחול כל אשר נתן ליצחק. **(ילקוט האורים, אבני שוהם)**

בגו צדיקיא

הרה"ק רבי יששכר דב מבעלזא זי"ע
יומא דהילולא כ"ב מרחשוון (תרפ"ז)

מתולדותיו

רבי יששכר דב מבעלזא זי"ע, נולד בערך בשנת תרי"ב לאביו הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע, ולאמו מרת רבקה מרים ע"ה. כבר בשנות ילדותו ניכר בו כי קדוש הוא מרחם, וכי לגדולות נוצר והרבו להשתבח ולהתפאר בו. בגיל רך ביותר, כבר היה שונה משאר בני גילו ביראת החטא שלו ובחשקו העז בלימודיו.

בארבע שנות ילדותו הראשונות היה עוד בחיים סבו הגדול הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע, ומגיל רך גדל היה באוירה של קודש זו. בית המדרש בבעלז המה מחסידים ובני עליה, שישבו על התורה ועל העבודה והתעמקו במשנתו של הה"ק רבי שלום, באמרותיו ובשיחותיו. הילד יששכר דב שתה בצמא את שיחותיהם של זקני החסידים וספג לקרבו את תורתו העמוקה של זקינו הגדול.

בשנת תרכ"ז, כשהגיע רבינו לפרקו, דיברו בו נכבדות עם הרבנית בתיה רוחמה ע"ה, בת הרה"ק רבי משולם זושא, בן המגיד הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל זי"ע, ובשנת תרכ"ח נערכו הנישואין ברוב פאר והדר. אחרי נישואיו, כשסמוך היה על שולחן חותנו-זקנו רבי אהרן זי"ע, שקד על לימודיו ביתר שאת וביתר עוז. להתמדתו לא היה גבול, בעשותו לילות כימים ובלמדו כשמונה עשרה שעות במעת לעת. ביום ה' כסלו שנת תרל"ב, כשאך מלאו לו עשרים שנה, נסתלק המגיד מטשערנאביל רבי אהרן זי"ע, ונכדו רבי יששכר דב שב לבעלזא, שם המשיך בדרכו דרך הקודש של עיון ועמל בתורה בטהרה, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

ביום כ"א אדר שנת תרמ"ד פגעה בו מידת הדין בהילקח ממנו אשת נעוריו, הצדקנית מרת בתיה רוחמה ע"ה, בהשאירה שני ילדים רכים, את הרה"ק רבי אהרן האדמו"ר מבעלז זי"ע, ואחותו הקטנה הצדקנית מרת חנה רחל ע"ה, ולאחר פרק זמן קצר נפטרה גם אמו הצדקנית ע"ה. ברם הוא קיבל את הגזירה באהבה, ושם עיניו ולבו על בנו הקטן, לימדו תורה וחינכו על פי דרכו ובו מצא נוחם.

בשנת תרמ"ו נשא מהרי"ד את הרבנית השניה ע"ה. חותנו בזיווש"ש, הרה"ק רבי אברהם שמואל, היה בנו של הרה"ק רבי יוסף מברעזנא נכד הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל. מאשתו בזיווג שני נולדו לו הרבנית מרת שבע ע"ה, בתו מרת הענא ע"ה, בנו הצדיק רבי יהושע, בנו הצדיק רבי מרדכי, בנו הצדיק רבי שלום, הרבנית שרה, והרבנית יענטא.

על כס הרבנות והאדמורו"ת

בכ"ג שבט תרנ"ד עלה הגה"ק מהר"י מבעלזא בסערה השמימה, ובהתיעצות חכמים ונבונים שקיימו גדולי חסידי בעלז, החליטו להציע לפני מהרי"ד את עטרת רבנותה של בעלז, אשר מאז ומעולם היו גאוני ארץ משמשים בה. והובעה דעה אחידה שמהרי"ד מתאים למשרה רמה זו, משלחת מורכבת מגדולי החסידים, רבנים וחשובי העיר נתיצבה לפני מהרי"ד והביעה את משאלת הציבור כי יאות לקבל על עצמו את עול הרבנות והאדמורו"ת. וכאשר לא היה יכול עוד לעמוד נגד הפצרותיו של הקהל הגדול נעתר לדרישתם. הבשורה שמהרי"ד ניאות לקבל על עצמו תפקיד זה עשתה לה כנפיים במדינה ומחוצה לה. תחושת שמחה מילאה את לבות חסידי בעלז ואוהדיה ובו ביום הוגש לו כתב הרבנות עליו חתומים ראשי העיר.

רבה היתה השפעתו של מהרי"ד. רבים נסעו להתברך על ידו ולדרוש בעצתו, לא רק חסידי בעלז אלא אף חסידי שושלות אחרות, וכן רבים מפשוטי העם שנהנו מפיו עצה ותושיה תורה וחסידות. כ"ק אדמו"ר מהרי"ד עמד בתוקף על קיום כל תג במנהגי ישראל ומסר על כך את נפשו. הוא סלד מכל סטיה מדרכי הדורות הקודמים ולא נתן ידו לשום פשרה, כל שינוי, אף בענינים קלי-ערך, היה לו למורת רוח, וממנו למדו חסידיו, אנשי שלומו ואפילו פשוטי העם, לא לשנות מאומה מדרך אבות ומסורת ישראל.

בגיל ארבעים ושתים ירש את כסא המלכות בבעלז ועיני כל ישראל היו נשואות אליו שסמכותו קובעת לא בארצו בלבד אלא בכל הגולה כולה. כהונתו היתה בבחינת מלכות שבתפארת, אצילות נסתרת, מלאת הוד שבגבורה וכתר שם טוב.

לוחם מלחמת ה'

קנאי גדול היה מהרי"ד ונמנה עם הלוחמים הנמרצים נגד כל מגמה של חדשנות. בכל מקום שראה פירצה בדת לא חת משום אדם ולא חלק כבוד לרב, כך העביר את המסורה של קנאות עזה באומץ לב שירש מאבותיו הק', עוד בימי ילדותו נשם לתוכו את אוירת הקנאה לאמת וחרדה לשלמות חיי היהדות, אביו הדריכו להטות שכם ולשאת במשאת הכלל. בייחוד היתה מכוונת פעולתו נגד המשכילים והציונים, שלא בחלו בשום דרך כדי לחבל בכרם ישראל. לא שייך לתאר גודלה של היהדות החרדית בגליציה בלי מלחמותיו העקביות, וזאת תודות לעמלם ולמסירות נפשם של חסידי בעלז.

לוחם כארי היה נגד כל תופעה שהיה בה שמץ השכלה. עינו החדה היתה פקוחה על קדושת החינוך וצביונו שלא ישתלטו עליו השפעות זרות. שמץ השכלה כי הסתנן אי- שם ובקיע קל כי נתגלה בחומת הדת, מיד התלקחה נפשו הטהורה ותהי ללבת אש יוקדת ולבבו הטהור המה כהר גועש, ולא נח ולא שקט עד שהוסר המכשול. את כל שומעי לקחו הדריך להתרחק מפושעי ישראל, מהעברניים ומהפוסחים על שתי הסעיפים, וכי אין ליראי ה' לילך לבתי הכנסת שלהם ולהתחבר עמהם, כי זו עצת יצר הרע. פגיעת הציונים למיניהם בחומת הדת, הירידה הרוחנית בעם, במיוחד בקרב הנוער, לא נתנו לו מנוח, הוא קרא לקהל חסידיו ולרבני העיירות להיחלץ למלחמה בפורצי הגדרות. הוא החרידם משאננותם ודרש מהם מעשים. מהרי"ד וכל גדולי הדור הרגישו בחושם הבריא בסכנה הנשקפת ליהדות מכל אותן ה"טובות" שהתנועות הללו טומנות בחובן ונזעקו להתגונן בפניהן ובפני פריקת העול והכפירה שהכניסו לבית ישראל, וליהדות החרדית היתה זאת שאלת חיים וסכנה לנשמה היהודית.

לוחם מלחמות ה' ברמה, היה הרה"ק רבי יששכר דב רוקח מבעלזא זי"ע, גודר גדר ועומד בפרץ לשארית נחלתו, אשר תודות ללהבת האש שהבעיר בחובת ההתבדלות מרשעים, נשאר שם ושארית לפליטת בית ישראל.

רבינו ניהל מאבק בשתי החזיתות – הן נגד ההתבוללות והן נגד הכוונות של הציונות, לרבות הציונות הדתית והחרדית. **אחת** המטרות העיקריות של מאבקיו היתה למנוע סטיה ולו הקטנה ביותר ממורשת הדורות הראשונים בקיום המצוות ומהחינוך המקובל, כל ימי חייו לחם מהרי"ד בציונים למיניהם באותם כלי מלחמה שאביו וגדולי ישראל לחמו כנגד הרפורמים וגירודיהם. מהרי"ד לחם עד חרמה אחר הדתיים-לאומיים, שנתפסו לציונות, ואמר שהסכנה ליהדות נשקפת יותר מה"מזרחי" מאשר מאלה שעקרו מקרבם את הדת בגלוי, כי אנשי "המזרחי" דומים לד"א. כשיהודי חרד רואה ד"א הוא נאחז בחילה וגועל, מה שאין כן בכל בהמה טמאה אחרת. וזה על שום מה? מפני שחזיר פושט טלפיו ומראה שיש לו סימנים של בהמה טהורה. וכן הם אנשי "המזרחי", מראים טלפיהם הכשרים ובשם התורה פועלים נגד התורה, ועל כן יש להיזהר מפניהם יותר...

מעשה ברב מכובד, ממשפחתו של מהרי"ד, שמהרי"ד היה מקרב אותו קרבה יתירה. הוא הצטרף ל"מזרחי" והיה מראשי מפלגה זו גם כאן באר"י, באחת השבתות הופיע כדרכו בלבושו החסידי ליד שולחנו של מהרי"ד. כשנודע למהרי"ד דבר בואו לא רצה להיכנס לשולחנו הטהור עד שהלז לא יסתלק משם. והוסיף ואמר: "אילו היה בא אלי אדם שלובש בתלבושת מודרנית וזקנו כמוהם הייתי מקרבו, אבל אדם שבא לבוש בלבוש חסידי ועטור זקן ופיאות אינני יכול לקרבו"..

פעם אמר מהרי"ד, שמשיח היה מוכן ומזומן לבוא, רק הציונים דחו את בואו, ומי יודע לכמה זמן... מהרי"ד אמר, שבברכה "שלא עשני גוי" הוא מתכוון שלא נעשה לציוני.

הוא עמד בכל תוקף על משמר החינוך החרדי, והתנגד בכל תוקף לכל שינוי מהחינוך המקובל מדורי דורות, אמר: שעתיד לקום דור אשר מנהיגיו ירצו להשריש תורה וי"ש בלבות צעירי בני ישראל על ידי כך שירצו להוסיף לימוד חכמות אחרות ללימוד תוה"ק, והרי זה בבחינת המשכה לצפון שמשם העושר (**כל הרוצה להעשיר – יצפין**) או לדרום הרומז לחכמה (**כל הרוצה לחכמים – ידרים**) הדרך הזו היא סטיה מן התורה שעריכה להיות בלי ציתוף של דברים אחרים, כמו שעשו אבותינו הקדושים.

"זוממוש שבץ אחזתני, חיל ורעדה אחזני, קור וחום נתמלא גופי, שני ימים מעל"ע שלמים, כי עלה רצונם להתאחד יחד לימוד תוה"ק עם לימודים אחרים ח"ו" (**מדבריו במכתבו להמפורסמים מטשערנאויץ**).

הסתלקותו

בליל ש"ק פרשת חיי שרה כ"ב מרחשון תרפ"ז, אחרי מספר שנות סבל ומכאובים גופניים קשים ומרים, ניצחו אראלים את המצוקים, ולבן של ישראל נדם.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הילולא דצדיקיא

יום שב"ק כ"ב חשון
– רבי דוד שלמה ב"ר יחמיאל מסורוקא ב' לבושי שרד וערבי נחל (תקע"ד)
רבי עזריאל ב"ר דב הלוי הורוויץ "ראש הברזל" מלובלין (תקע"ט)
רבי ישכר דוב בערישׁ בן הפני יהושע (תק"ה) רבי צבי אריה מסיגעט – אמרי בינה (תרכ"א)
רבי משה אליקום בריעה מזעלוחוב ב"ר יצחק שלמה- חתן רבי יהושע אשר מפאריסוב.
רבי יששכר דב ב"ר יהושע מבעלז (תרפ"ז)

יום א' כ"ג חשון
– רבי אברהם חיים הורוויץ ב"ר מנחם מנדל מלינסק (תרס"ה)
רבי יהוסף מקוסון ב' בני שלשים ב"ר צבי מטלוסט (תרע"ב)
רבי משה ב"ר שכנא מזאלקווא (תי"ג)
רבי אהרן קאצינעל־ענבאגען ר"מ בבריסק- מנחת אהרן (תקל"ח)
רבי אברהם ריינמאן אב"ד נאראל ב"ר יעקב- תל' רצ"ה מזידיטשוב (תר"ב)
רבי משה ב"ר יעקב לייב מידנר מסלונים-ברנוביץ (תר"צ)

יום ב' כ"ד חשון
– רבי גדליה ב"ר בנימין זאב מזאלקווא (תקכ"ד)
רבי חיים עשאל מסאלאניקי ב"ר בנימין – סם חיים (תס"ז)
רבי אריה לייב בלאך מחכמי וילנא (תקס"ז)
רבי אהרן טענבים אב"ד זאקראטשין ב"ר יהודה לייב אב"ד ריטשעוועל (תקפ"ו)
רבי יוסף לאנדא אב"ד יאסי- שו"ת ברכת יוסף (תרי"ד)
רבי חיים יוסף אב"ד פיסטין – תוספת חיים (תרכ"ה)
רבי דוד מאמקרוב ב"ר יעקב יצחק (תרס"ג)
רבי הלל משה מעשיל געל בשטין ב"ר צבי הירש – משכנות לאביר יעקב (תרס"ה)
רבי ישכר בער גרויבארט אב"ד בעזדין ב"ר בנימין (תרע"ד)
רבי גדלי' משה ב"ר שלמה מזויהעל (תש"י)

יום ג' כ"ה חשון
– רבי יצחק יואל ב"ר גדליה מליניץ (תקפ"ה)
רבי אברהם בן רבי אליהו מוילנא י"א שנפ' כ"ה כסלו (תקס"ט)
רבי יצחק יואל מליניץ (תקפ"ה)
רבי נפתלי מליז־ענסק ב"ר אלעזר (תקצ"ט)
רבי מרדכי מבילגוריי ב"ר יששכר דב מבעלוא (תש"י)

יום ד' כ"ו חשון
– רבי רפאל ב"ר יקותיאל יוסקינד הכהן מהמבורג ב' תורת יקותיאל ועוד (תקס"ד)
רבי שלמה חריף אב"ד לבוב ב"ר יצחק אברהם - גיס הרמ"א (שצ"ה)
רבי צבי ריינמאן אב"ד קרעטשינף ב"ר יצחק משולם (תרע"ט)
רבי משה ב"ר אליהו בצלאל מייטלבוים אב"ד טעטש (תרפ"ד)
רבי שמואל גאטליב אב"ד טאלטשאווא ופאפא (תרפ"ט)
רבי אריה לייבוש מרדכי ב"ר משה משינאווא (תרצ"א)

יום ה' כ"ז חשון
– נעקה"ש רבי דוד ב"ר שלום יוסף פרידמן מפלויישט (תש"א)
רבי דוד ב"ר ארי' לייב מלידא מגנצא ואמסטרדם- עיר דוד\מקלט\שרביט הזהב (תנ"ז)
רבי אהרן אב"ד וועפסהויבן בעלואס ב"ר משה מלבוב (תע"ג) רבי ישראל איסר מוילנא- תלמיד הגר"א.
רבי אריה לייב בערלינער ב"ר שאול אב"ד פפד"א (תקנ"ו)
רבי רפאל אשכנזי מאיזמיר – מראה הגדול, מראה עינים (תקפ"ו)
רבי דוד צבי עהרנפעלד מפרשבורג- חתן החת"ס ואבי החתן סופר (תרכ"ב)
רבי אברהם יוזפא לערמאן אב"ד וויסקוט ב"ר אליהו (תרנ"א)
רבי יעקב שיק מנאדאדזואר ב"ר דוד אב"ד טאקייא (תרע"ה)
רבי דוד מפלויישט הי"ד ב"ר שלום יוסף מבוהוש (תש"א)
רבי שמואל הלוי אשלג ב"ר ברוך שלום (תשנ"ז)
רבי יעקב ב"ר דוד יצחק לייזר כאנטוורפן מפשווארסק (תשנ"ט)

יום ו' כ"ח חשון
– רבי יונה החסיד ב"ר אברהם מגירונדה ב' שערי תשובה ועוד (ה כ"ד)
רבי זאב וואלף אב"ד סלוצק- נחלת בנימין (תמ"ז)
רבי אליעזר ליבר הגדול- המגיד מבארדיטשוב ב"ר אברהם אשכנזי (תקל"א)
רבי ישכר בער אב"ד מיקולאש ב"ר סיני - תל' החת"ס, מנחת עני (תרכ"ב)

כיצד נגחיל כס"ד מדת 'עין טובה' לילדינו – ב.

'עין טובה' בהצלחת הזולת

בספר "אור חיינו" מסופר כשהרה"ק **האמרי חיים** בשנת תשכ"ד חלה בצהבת רח"ל שנסתבכה, המשב"ק אמר לאדמו"ר **השפע חיים מצאנז** שכנראה 'עין הרע' פגעה ב'אמרי חיים', נענה השפ"ח ואמר שלא יתכן, כי הוא האמ"ח טוב עין הוא יבורך וכה סיפר: כשבאתי לאר"י לקנות את קרית צאנז חפצתי שגם יספרו לאמ"ח זצ"ל שאני מתלבט ולא יודע מה להחליט, אמר לי תיכף ומיד לקנות ליד שכונת ויז'ניץ ששם יש מקום נרחב (**כיום מוסדות אור החיים לבנות**) ששייך ליהודי בשם ציטרון וחתנו מכירו ונהיה שכנים טובים אחד לצד השני, נדהמתי ושאלתיו מה יהיה האם נתחרה בינינו, אמר לי, להיפך, כאן יהיה כמו במנהטן שאם סגור במקום אחד הולכים לשני.. סיים השפע חיים ואמר: אין לו ולעין הרע שום קשר, טוב עין הוא יבורך.

*

פעם ביקר אצלו **אדמו"ר מתו"א** זצ"ל סיפר לו המשב"ק שפעם היו בתו"א חמש עשרה איש וכיום בליעה"ר יש ציבור יפה וגדול, כששמע זאת האמרי חיים התייפח בשמחה ובהתרגשות גדולה כאילו מדובר בחצר שלו. ע"כ ילדים יקרים בואו ונלמד גם אנו לנהוג ב'עין טובה'.

ילדינו צריכים לשמוע מאיתנו שב"ה פלוני מצליח ושם יש ציבור גדול או ישיבה של פלוני ב"ה מתפתחת יפה וכו', אבל יש לומר זאת בכנות, וחזקה על תעמולה שאינה חוזרת ריקם, ולאט לאט הדברים יחדרו לליבות הטהורים.

עין טובה מקור הברכות והשפע

ידוע שאדמו"ר **הפני מנחם** מגור זצ"ל הנחיל לדורות ענין של 'עין טובה' לחברים ושכנים, וכן מסופר במשפ' א' שלא שפר עליה מזלה וזקוקה היתה לקבלת ברכה בענין ילדי' הבוגרים שהגיע זמנם ולא מצאו זיווגם ובעל שזקוק לרפו"ש, פרנסה בדוחק וכו' ר"ל, לעומת זאת על השכן נשפע מכל טוב פרנסה ובריאות, שידוכים בעתם וזמנם, האם התקשרה אל הרבנית ושפכה ליבה כי מר נפשה עליה, העלתה הרבנית לפני הפנ"מ את סבל האשה, אמר הפנ"מ: **יש לי תשובה אך היא קשה, קשה עד מאוד, והיא: כי היא תקבל על עצמה להתנהג בעין טובה לפרגן לכולם ולשמוח בשמחת השני גם של זה שהתברך בכל טוב...** הרבנית העבירה דברי הרבי לאשה ועודדה אותה, והיא קיבלה על עצמה לעשות

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן

מחנך ויועץ חינוכי

כן אך כל ההתחלות קשות, אבל אט אט הכניעה את הצרות עין שלה וברוב עמל ויגע רכשה לעצמה את היכולת לשמוח בשמחתו של השני ולהביט בעין טובה על סביבותיה - וראה זה פלא, כי רוגע ושלוה ואושר והמזל החל להאיר לה, וכעבור שבוע נשברו צלחות של אירוסין במהירות מפליאה... זוהי כוחה של עין טובה, ועלינו לחתור בכל כוחינו לשמח ולשמוח בשמחת הזולת.

עין טובה - לשמוח בשמחת חברינו

ובאמת כל הצרות עין נובע מחסרון במידות, כי אם כל אחד ואחד יחדיר בעצמו שהכל בכל מאת השי"ת יתעלה והוא זן ומפרנס לכל העולם כולו והוא אדון עולם בטרם כל יציר נברא, שאין אדם נוגע המוכן לחבירו כמלא נימה, א"כ לא נפסיד מאומה אם נעניק ונפרגן לשני ונפנים כי זה במילא לא על חשבוני, ויותר קל יהיה עי"ז להיות עין טובה, וכמה שיותר נשריש אצלינו,

בפרט ב'צעירי צאן קדשים', שיידעו בנאמנות וברור כשמש הנ"ל, כי הכל מחושב בחשבון מדוקדק איך וכיצד וכמה טוב וכמה ח"ו עגמ"נ הכל בכל מאת הבורא ית"ש, ולנו לא נותר אלא להתפלל לה' ולהתחנן לו 'ואל תביאנו לידי ניסיון', שח"ו לא יהיה ביזיון.

ילדינו צריכים לשמוע זאת שוב ושוב, בחשיבות 'טוב עין' וזה יקל עליהם מאוד להתמודד עם צרות עין. זה לא נעשה מאליו, בלחיצה על כפתור והנה הילד נהפך למפרגן ושמח בכל לבו בשמחת חבירו, אלא כמו שהזכרנו כבר כי זה כרוך בתירגול ושיננו שוב ושוב, כגון אם יש שמחה בבית מדרש או שומעים מז"ט בבית ופני ההורים קורנים משמחה ומוכיחים כמה ששמחים בשמחת חברים, וכמה שמחים בשמחת השכן שעשה ווארט בשעטו"מ או שלום זכר, והבית גופו נושם שמחה בשמחתו מעומק הלב, אז הדברים משפיעים יותר מדרשות ושיחות מוסר, אפי' אפשר לומר בשמחה: ב"ה לפלוני יש ילד מוכשר ונראה ונוכיח כי אנו שמחים בשמחה זו. ודברים אלו הנחילו לנו צדיקים חסידים ואנשי מעשה.

פיזיוטרפיה ב'עין טובה'

מובא בספר החדש והנפלא **"מסילות חיים בחינוך"** להגה"צ **ר' חיים פרידלנד** זצ"ל בזה"ל: ...ההרגל במידה טובה תבער את המידה הרעה הנגדית, ההרגל להתחסד לזולת מקטין את האנוכיות, החיזוק בשתיקה ובשמירת הדיבור מונע את התבלטות, ההתנהגות בענווה חוסמת את הרגשת הגאווה...

קדש עצמך במותר לך היכולת להתאפק מלעשות או מלהנות אפילו בדברים מותרים, נותנת את הכוח להתגבר על דברים אסורים, כמו שכתוב (**'אורחות צדיקים' שער תשובה**) "אם יעלה על לבך למלאת מן האסור, מיד אתה נושא ק"ו בעצמך במותר לי נאסרתי, באסור לי, לא כל שכן", ההתלמדות להיות שמח בחלקו אם רב ואם מעט, נובעת מתוך אמונה ובטחון שהקב"ה נותן לכ"א בדיוק את הנחוץ לו והטוב בשבילו, וגורמת להכרת הטוב להשי"ת על כל אשר גמלנו... ולתקן זאת יש טיפול רפואי 'פיזיוטרפיה' שמרגילים באופן מלאכותי את האיבר לפעילות, כך גם מבחינה רוחנית אם נשתמש במידה זו ונכריח את עצמינו להתנהג בה, הרי המידה הזו תתפתח ותשתפר, ובאותה מידה אם לא נשתמש במידה הרעה, היא תתנוון ובקרב הימים תמות (**למשל אם אדם ימנע את עצמו מלכעוס חמש שנים, קרוב לודאי שלא יגיע מהרה לידי כעס**). [**יש להילחם עם הצרות עין ויתן לחבריו בעין טובה, כי ההרגל נעשה טבע שני**].

על כן חשיבות מרובה לאדם שירגיל עצמו במידות טובות, יאיר פניו לכל אדם, יקבל בחיוך את הסובבים אותו, ירגיל עצמו להקדים שלום, ולא אמירת שלום בלבד, אלא להתעניין בשלומו של הזולת ובמעשיו, לשמוע אותו. אחד החסדים הגדולים שיש לעשות עם נדכאים הוא להאזין להם, זה נותן הרגשה של חשיבות, שהם "משהו" (**ולא ח"ו מטרד שכ"א משתדל לעקפו**). כשעושים טובה לאדם- לעשות זאת בסבר פנים יפות, לתת לזולת הרגשה שמתחשבים בו, וככל שהזולת יותר בשפל המדריגה החסד גדול יותר- זו דוגמא של פיזיוטרפיה למידות טובות. עכ"ל. הוא אשר כתבנו 'תרגילים ופיזיוטרפיה בעין טובה, תנסו ובעז"ה גם תצליחו.

המשך יבוא אי"ה. גוט שבת

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

מזלא טבא וגדיא יאה

נשגר בזאת ברכת מזל טוב וברכות לרוב בזאת השורה, לקדם ידידינו היקר וההחשוב, על כל מכיריו נערץ וחביב, עסקן נמרץ לכל קדשים, חן וחסד נסוך על פניו, ושמו הטוב הולך לפניו, יראתו קודמת לחכמתו, ועשות חסד כל מגמתו, כשמו הטוב כן תהילתו, החתן הנעלה והמופלג בתוי"ש

הרה"ג **יהושע בלוי שליט"א**

בן האי גברא רבה המקובל הרה"ג רבי יצחק בלוי שליט"א- ירושלים

לרגל שמחת אירוסיו עב"ג הח'

בת האי גברא רבה הרה"ג רבי ברוך שלמה לייב רבינוביץ בן כ"ק אדמו"ר מביאלה - פשיסחא זצ"ל

ובחדא מחתא נודה לו על כל מה שעמל וטרח לפאר גליונינו ולזכות הרבים בפרי ליקוטו בשנים קדמוניות.

יה"ר שהזיווג יעלה יפה בהוד ותפארת, ושמחה זו תהא עוד שמחה גודרת, לתורה ולתעודה ולמזכרת, ובכל אשר יפנה יצליח וישכיל, ואך טוב וחסד ידדפוהו, מתוך אושר ועושר וכבוד בבנין עדי עד לעולמי עד.

בשם מערכת "זכרו תורת משה" בא"י

ברכת מזל טוב נאמנה

הננו לשגר לכבוד מעלת ידידינו האברך היקר והנעלה מחשובי אנ"ש, אשר ענוות חן נסוכה על פניו, הוגה ועומל בתורת ה' היקרה מפנינים, עדין הנפש ונעים הליכות, מקושר למרן **רבינו שליט"א**

הרה"ח ר' **חיים שלום רוזנצוייג**

הי"ו – בית שמש

לרגל שמחת הולדת הבן הרך הנימול **יקותיאל יהודה** נ"י בשעטומ"צ

יה"ר שיזכה לרוב נחת ושמחה ממנו ומכל יוצ"ח, ולגדלו ולחנכו לתורה להופה ולמעשים טובים, מתוך אושר ועושר, וכט"ס.

מולל אברכים "אור מנחם" לעלוב ר"ע 65 - אבן גבירול 31-33 ב"ב

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

==========

מזלא טבא וגדיא יאה

מעומק לבנו נישא את ברכותינו בידידות כנה ואהבה רבה, קדם חברינו הדגול היקר והנעלה נועם המידות ופאר המעלות, נודע לשו"ת בקרב עם סגולה, מעשיו הטובים ידועים, מסור ונאמן לכל אשר בשם ישראל יכונה בכל נימי נפשו, יראת ה' היא אוצרו, בקי במכמני התורה והש"ס, בנש"ק מגאו"ת, להה"ק מרופשיץ ובדרישטוב ה'ברוך טעם' ועוד עד למעלה בקודש תלמידי מרן רבינו הבעש"ט הק' זיע"א **החתן הגאון רבי יהושע בלוי שליט"א** לרגל שמחת האירוסין למז"ט עב"ג שתחי' יעלה ויבוא ויגיע ברכותינו מעומק לבנו והזיווג יעלה יפה ותזכה לבנות בית נאמן בישראל לה' ולתורתו, ותתברך בברכה המשולשת בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות חיי אריכי ומזוני רויחי אכי"ר.

כ"ד ידידיך וחבריך פה ביני עמודי דגרסא דכולל האברכים לעלוב ב"ב

הרב יואל שמואל- ראש הכולל אחה"צ

פנחס גולדנברג, יונה וינברג, מרדכי אשלג, משה מרדכי בידרמן בר' נחמן שליט"א, יצחק גליק, יצחק מנלה, יוסף דייך, יואל מנדלוביץ, מאיר סיגלר, מיכל אלבום

ברכת מזל טוב

הננו לברך לידידי זריעי, צמוד באהבה בקירות לבבי, איש המעש וההחזון, איש האשכולות, כלי מחזיק ברכה, מלא מדע ותבונה, העוסק בצרכי ציבור באמונה, אשר חסדו וטוב לבו ידועים לכל

החתן ר' **יהושע בלוי** הי"ז

לרגל שמחתו הגדולה באירוסיו עב"ג בשעטומ"צ

ברכתי בזה נאמרת, שהזיווג יעלה יפה בהוד ותפארת, ושמחה זו תהא עוד שמחה גודרת..

מברך מעומק לבי - **דניאל גולדבלט**

ברכת מזל טוב

בלב נרגש ושמח אברכך אהובי וחברי ידיד נפשי, הגדוש ביראת שמים, חריף ובקי, טוב עין, כליל המעלות והמידות, אשר בעבודת ה' האיר דרכי, וקשובה לאשר עם ליבי, חכמתו תאיר פניו, ה"ה

הרה"ח ר' **יהושע בלוי** שליט"א

לרגל שמחת אירוסיך עב"ג בשעטומ"צ

יהי רצון שזיווגך יעלה יפה כליל בהוד ותפארת, וה' יצליח דרכך בכל דרכיך, ואך טוב וחסד ידדפון, ובביתך תמיד תשרה השכינה.

כעתירת המברך מתוך עמקי הלב - **אברהם ישעי' לב**

ברכת מזל טוב

הננו לאחל לך ידידי זריעי היקר, בכל לשון של חיבה, האיש כהלכה, כלי מחזיק ברכה, כשמו הטוב כן תהילתו,

הרה"ח ר' **שיע בלוי** שליט"א

לרגל אירוסיך בשעטומ"צ

מברך בשמחה – **אברהם גרינצוייג**

ברכת מזל טוב

הננו לאחל לך ידידינו וחברינו היקר, בכל לשון של חיבה, פאר המעלות ונעים הליכות

הרה"ח ר' **שיע בלוי** שליט"א

לרגל אירוסיך בשעטומ"צ

מברכים ידידיך השמחים בשמחתך

יוסף ותנאל לב - א"י

לעילוי נשמת

האשה החשובה, זכתה להקים דורות ישרים מרת **חנה מברכה** ע"ה בת הרב **ראובן דזיאמנט דזוכאן**

נפטרה בשיבה טובה י' חשון תשע"ב.

ת. נ.צ. ב. ה.

ונתנו ידידים זמירות

איחוליי לחבר יקר ומיוחד, הצמוד באהבה בקירות לבבי, מרבה להיטיב לזולת בכל רמ"ח איברים, בתורה מתייגע ועוסק ופומיה מגירסא לא פוסק, נודע בעבודתו שבלב זו תפילתו ויראתו הקודמת לחכמתו

החתן הדגול **שיע בלוי** הי"ז

לרגל קשרי החיתון שנעשו לו יפות באירוסיו עב"ג למז"ט

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויפרח כגפן אדרת, ויושפע להם ממדומים כט"ס.

מברך בלב אוהב ומלא געגועים-

אהרן יקסד - א"י

ברכה לראש משביר

הנני לשגר בזאת ברכה , לידידי היקר, מופלג בכל מידה ומעלה, ברוחו פי שניים, תורה ויראת שמים, ומידות טובות ונעלות בכפליים, גומל חסד בכל מאודו, ומטה שכמו לעזרה לזולת באופן מופלא ומיוחד

ה"ה שיע בלוי הי"ו

לרגל שמחת אירוסיך עב"ג הכלה המהוללה והחשובה תחי'

יהי רצון שהזיווג יעלה ויפרח יפה יפה כגפן אדרת,

מברך ומאחל- **צבי ליפשיץ**- א"י

ברכת מזל טוב לבבית

לידידי עוז, מחשובי אנ"ש, אשר ענוות חן על פניו שורה, האהוב על הבריות, יקר שבעדכין

הר"ר **ישראל לוין** הי"ז

לרגל שמחת הולדת בתך בשעטומ"צ

יה"ר שיושפע לך משמחה זו שובע שמחות, ותזכה לגדלה לתורה ולבע"ת לחופה ומעשי"ט וכט"ס.

מברך מריחוק מקום ומקרב לב-

שלמה זלמן הורוביץ - ארה"ב

ברכת מזל טוב

להרה"ח מחשובי אנ"ש היקרים, מלא באהבת תורה ומידות טובות, ומצויין בנועם מידותיו והליכותיו הנעימים והישרים

ידידי החתן

הרב **יהושע בלוי** שליט"א

לרגל שמחת בואו בברית האירוסין

יה"ר שזיווגו יעלה יפה לשם ולתפארת,

ויזכה לבנות בית נאמן בישראל בדרך הסלולה לנו מרבונו"ק

מאחל ידידך **שלמה עמאר**

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב

להארות הערות וכל ענין ניתן לשלוח לפקס המערכת: 057-796-2493